

ในปี 2040 SMEs จะมีบทบาทอย่างไร ในการขับเคลื่อนผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันยุคดิจิทัล

เมื่อ SMEs กำลังก้าวขึ้นมาเป็นกำลังสำคัญในการยกระดับประเทศไปสู่ความเจริญในอนาคต ทั้งด้านคุณภาพชีวิต เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม **ภาพพายุผีเสื้อ** คือ ภาพเหตุการณ์จำลองของอนาคตที่ประเทศไทยต้องการ (Preferable Future) ทว่า จะมีวิธีการเตรียมพร้อมและสร้างปัจจัยสนับสนุนอย่างไรเพื่อเอื้อให้ SMEs ไทย สามารถดำเนินภารกิจสำคัญดังกล่าวได้ **เรามาลองมองภาพอนาคตในอีก 20 ปีข้างหน้าไปพร้อมกัน**
(‘ผีเสื้อ’เปรียบได้กับพลังของผู้ประกอบการที่กำหนดบทบาทของ SMEs ไทยในอนาคต)

รู้ก่อนเพื่อเตรียมพร้อม จับตามองผลกระทบและทางเลือกเชิงกลยุทธ์ของ SMEs ในแต่ละช่วงเวลา

ปี 2564-2568

- ยุคแห่งกระแสการรักโลก
พหุริภคณียมนบริโกลสินค้ำที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจมากขึ้น
- เทคโนโลยีมีบทบาทในการขับเคลื่อน
ทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลและ Blockchain
- มุ่งสู่เศรษฐกิจ BCG
และเศรษฐกิจแบ่งปัน (Sharing Economy)
- โรคระบาดโควิด 19 และพฤติกรรมผู้บริโภค
ที่เปลี่ยนแปลงเป็นปัจจัยเร่งกระตุ้นเศรษฐกิจและสังคมแบบ new normal

wangs-nuclio SMEs ในช่วงนี้

- ความกดดันในการดำเนินธุรกิจที่ต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและจริยธรรม จากกฎข้อบังคับด้านการค้าและความต้องการของผู้บริโภค
- ความเปลี่ยนแปลงที่ให้ความสำคัญเชิงนิเวศน์ โดยเฉพาะ ด้านการท่องเที่ยว
- การเกษตรมุ่งเกษตรอินทรีย์ผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อเข้าถึงความต้องการของผู้บริโภคได้โดยตรง
- อุตสาหกรรมประเภทขนส่งและอีคอมเมิร์ซ มีแนวโน้มการเติบโตสูงขึ้น

ทางเลือกเชิงกลยุทธ์

- ศึกษา/วิจัยเพื่อมุ่งสู่ BCG จัดตั้งกลุ่มอุตสาหกรรม BCG สร้างมาตรฐาน หลักธรรมาภิบาลเพื่อบริหารจัดการองค์กร
- เชื่อมโยง Supply Chain ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทุกเส้นทาง โดยสร้างระบบการรวบรวมข้อมูลสามารถวิเคราะห์และแสดงผลอย่างทันสมัยและเข้าถึงได้ง่าย
- สนับสนุนองค์ความรู้ ทั้งด้านเกษตรอินทรีย์และเกษตรชีวภาพ รวมถึงสร้างระบบกลไกตลาดในประเทศให้ครบวงจร
- สร้างแพลตฟอร์มกลาง ซึ่งจะทำการขนส่งและคลังสินค้ามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ปี 2569-2573

- นโยบายเศรษฐกิจแบบหมุนเวียนและแบ่งปัน (Circular/Sharing Economy) จะได้รับการผลักดัน Start-up และ SMEs จะมีบทบาทมากขึ้น
- มีการใช้พลังงานทางเลือก
และพลังงานหมุนเวียนที่สูงขึ้น เนื่องจากความก้าวหน้าของ Clean Technology
- เทคโนโลยีที่สนับสนุนการเติบโต
ในอุตสาหกรรม มีทั้ง Blockchain, 5G, IoT, AI และ Nano Technology

wangs-nuclio SMEs ในช่วงนี้

- เกิดธุรกิจแปรรูปขยะ
รวมถึงของเหลือใช้ให้นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้
- สินค้าต้องมีตราเศรษฐกิจหมุนเวียน จึงจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคได้
- ความต้องการสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการผลิตพลังงานชีวมวล ไบโอดีเซล

ทางเลือกเชิงกลยุทธ์

- ส่งเสริม Start-up และ SMEs ในธุรกิจรีไซเคิลที่ใช้เทคโนโลยีแปรรูปและนำกลับมาใช้ รวมถึงกำหนดให้มี “Recycle Product Passports” เพื่อแสดงข้อมูลสำหรับการรีไซเคิล
- สร้างนวัตกรรมรองรับการผลิตของเศรษฐกิจหมุนเวียน เช่น เทคโนโลยี Deep Learning (DL) ของ AI ช่วยแยกประเภทของขยะพลาสติก และทำให้นำกลับมาใช้ใหม่
- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตพลังงานทางเลือก เช่น โซลาร์เซลล์ลอยน้ำ เทคโนโลยีและระบบการจัดเก็บพลังงาน (Energy Storage System)

ปี 2574-2578

- สิ่งแวดล้อมดีขึ้นอย่างมาก
เป็นผลจากการส่งเสริมให้ใช้พลังงานสะอาด
- มุ่งสู่อุตสาหกรรมอัจฉริยะที่พหุริภคณียมน
โดยใช้เทคโนโลยี อาทิ Quantum Computing, IoT, 5G, AI, Energy Storage และ Cyber Security เป็นตัวผลักดัน
- ครอบคลุมด้วยการจัดการพลังงาน
ผ่าน Smart Grid หรือ ระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ
ตอบสนองความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้าที่สูงขึ้น
- สังคมก้าวเข้าสู่ Super Aged Society

wangs-nuclio SMEs ในช่วงนี้

- ความเสี่ยงด้านการโจมตีทางไซเบอร์สูงขึ้น
อาจทำให้ระบบการผลิตต้องหยุดชะงัก
- อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกิดการขยายตัว เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมที่มีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ
- เกษตรกรยังขาดแคลนเงินทุน เครื่องมือ และเครื่องจักรสมัยใหม่ในการทำ precision agriculture

ทางเลือกเชิงกลยุทธ์

- ออกแบบการควบคุมความปลอดภัยด้านไซเบอร์เพื่อตรวจสอบและป้องกัน โดยอาศัยเทคโนโลยี AI
- ส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับ IoT เช่น cloud computing รวมถึงจูงใจให้ต่างชาติเข้ามาร่วมลงทุนในส่วนนี้
- สร้างสภาพแวดล้อมให้เกิด SMEs ด้านการเกษตร ส่งเสริมการรวมตัวกันของเกษตรกร และให้คำปรึกษาด้านวิชาการ รวมถึงจัดตั้งศูนย์รวบรวมแหล่งเงินทุนเพื่อเกษตรกร
- ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการลงทุนและความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมต่อเนื่องอุตสาหกรรมอัจฉริยะ

ปี 2579-2583

- เกิดแนวทางการผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืน
โดยมีการรัฐส่งเสริมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเต็มรูปแบบ
- พหุริภคณียมนเศรษฐกิจที่เป็น
Linear Economy หรือสินค้าที่ผลิตเพื่อใช้แล้วทิ้ง
- ภาพรวมอุตสาหกรรมเป็นแบบ
Industries 4.0 ในระดับ Smart Factory ไปจนถึง Dark Factory
- AI มีความอัจฉริยะเทียบเท่ามนุษย์ จากการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง Artificial General Intelligence (AGI)
- เทคโนโลยี 6G ที่เป็นเทคโนโลยีพื้นฐานสำหรับยานยนต์ไร้คนขับ อุปกรณ์ที่สามารถส่งงานได้ผ่านสมอง

wangs-nuclio SMEs ในช่วงนี้

- สินค้าในกลุ่ม sustainable product เป็นสินค้าที่อยู่ในตลาด
- ใช้เทคโนโลยี AGI แทนมนุษย์ โดยนำไปใช้ในสาขาขาดแคลน เช่น แพทย์
- การผลิตนวัตกรรมทางวัสดุ ที่ตอบสนองอุตสาหกรรมยานยนต์ไร้คนขับ อุปกรณ์ช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ
- การบริหารจัดการข้อมูลอย่างปลอดภัย และเชื่อมโยงระหว่างแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงการป้องกันและสร้างความปลอดภัยของข้อมูลอย่างสูงสุด

ทางเลือกเชิงกลยุทธ์

- ออกมาตรการส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม ปรับปรุงกฎหมายการแข่งขันให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเปิดเผยข้อมูล สร้างกระบวนการพิจารณาที่โปร่งใส แก้ไขกฎหมายเพื่อให้มีการดำเนินคดีทางแพ่งควบคู่กับคดีทางอาญา พร้อมควบคุมการพัฒนา AI ที่มีมาตรฐานทางจริยธรรม
- เพิ่มโอกาสในการพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ภาคบริการ ด้วยการเข้าถึง Platform-as-a-Service (PaaS) เพื่อพัฒนาซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกสู่การสร้างสรรค
- ผลักดันให้เกิดการ Reskill พัฒนาทักษะเพื่อสร้างประสิทธิภาพและผลิตภาพให้กับแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากการนำหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติในอุตสาหกรรมต่าง ๆ